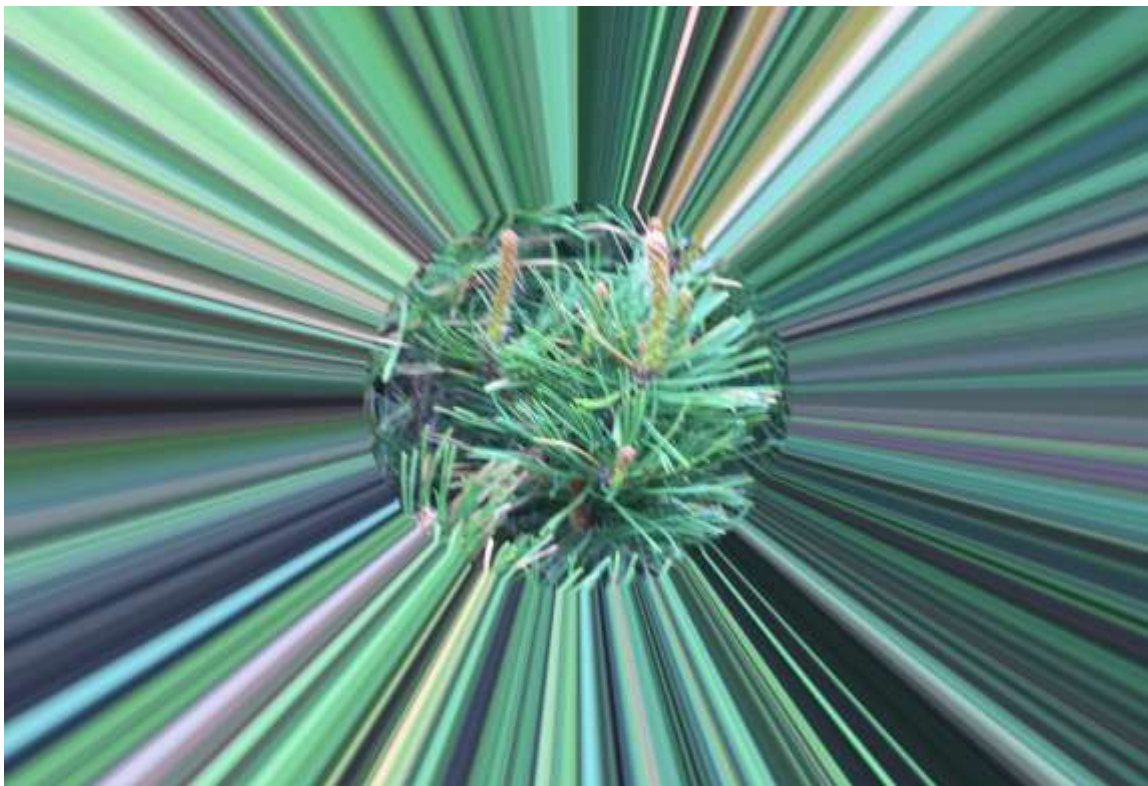

ÅRSPLAN FOR FJORDVANGEN BARNEHAGE

«Fjordvangen barnehage. Trygge, lekende barn. Et godt sted å være»

Digitalt foto: Live 4 år

BARNEHAGEÅRET 2017-2018

KJÆRE FORELDRE OG FORESATTE

Da er vi godt i gang med barnehageåret 2017 – 2018. Alle nye barnehageår byr på litt andre bevegelser. Nye barn, nye ansatte. Barn og ansatte som har skiftet avdelinger. Det åpner for nye spennende møter og opplevelser.

Fra første august startet også implementeringen av ny rammeplan. Den inneholder en del nye tanker. Noe synliggjør vi i dette dokumentet, men vi vil jo bruke flere år på å gjøre rammeplanens mål til en naturlig del av vårt pedagogiske arbeid.

Årets fokusområde i Fjordvangen barnehage er todelt. Med barna vil vi forske videre på digitale opplevelser, men i år vil vi knytte det til temaet eventyr. De forskjellige avdelingene vil jobbe med dette på ulike måter, noe som gir spennende muligheter til å dele ideer og tanker med hverandre.

I personalgruppen jobber vi med at å være tilstedeværende voksne. Nå er vi inne i en fase hvor vi forsker dypere på hvordan den enkelte ansatte helt konkret kan jobbe med å være mer tilstedeværende i barnehagehverdagen.

Som det fremkommer av årshjulet, har vi, med bakgrunn i brukerundersøkelsene, i år kuttet ned fellesarrangementer sammen med foreldre til to fester. Det er Lucia-festen 13. desember og sommerfesten 12. juni. I tillegg arrangerer de enkelte avdelingene noen sosiale treff i løpet av året, for eksempel skogstur. Foreldrepreressantene planlegger også et par sosiale arrangement som for eksempel klesbytterkveld, et flott initiativ for bærekraftig utvikling. Fjordvangen barnehage har i mange år jobbet for å være en del av nærmiljøet, noe vi ønsker å fortsette å jobbe for. I den forbindelse vil vi derfor i år, *ikke* benytte oss av skiforeningens skiskole i Oppegård kommune men oppfordre foreldre til å benytte seg av den skiskole som Nesoddens skigruppe pr. i dag vurderer å arrangere her i vårt nærmiljø.

Vi gleder oss til å se hvordan inneværende barnehageår vil påvirke og utvikle Fjordvangen barnehage videre!

Maria Ormseth, daglig leder

Akebakken ved Solberg Gård, Fjordvangen

INNHold

KAPITTEL 1. FJORDVANGEN BARNEHAGE

1.1 Fjordvangen barnehages historie og styringsform.....	4
1.2 Personalet i Fjordvangen barnehage.....	5
1.3 Eierstyret.....	6
1.4 Foreldreråd og samarbeidsutvalg.....	6

KAPITTEL 2. BARNEHAGENS PEDAGOGISKE POSISJONER

2.1 Fjordvangen barnehages visjon.....	7
2.2 Fjordvangen barnehages pedagogiske plattform.....	7
2.3 Barns medvirkning.....	8
2.4 Fjordvangen barnehages prosesser rundt danning og sosial kompetanse.....	8
2.5 Lek.....	9
2.6 Overganger.....	9
2.6.1 Når barnet begynner i barnehagen.....	9
2.6.2 Overganger innad i barnehagen.....	9
2.6.3 Overgangen mellom barnehage og skole.....	9

KAPITTEL 3. SATSINGSOMRÅDER

3.1 Digitale fenomener.....	12
3.2 Hovedmål og delmål	12
3.3 Hvordan jobber vi med fagområdene i hverdagen?.....	14

KAPITTEL 4. SOSIALE SAMMENKOMSTER

4.1 Arrangement med foreldre.....	15
4.2 Fester med barna.....	16

KAPITTEL 5. SAMARBEIDSARENAER

5.1 Møtearenaer i personalgruppen.....	16
5.2 Samarbeid med foreldre og foreldremedvirkning.....	16
5.3 Samarbeid med eksterne samarbeidspartnere.....	17

KAPITTEL 6. DOKUMENTASJON OG VURDERINGSARBEIDE

18

KAPITTEL 7. ÅRSHJUL

19

KAPITTEL 8. LINKER TIL AKTUELLE DOKUMENTER

8.1 Lov om barnehager.....	22
8.2 Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.....	22
8.3 Nesodden kommunes plan for overgang barnehage skole.....	22

VEDLEGG

Inkluderingsplan for Fjordvangen barnehage.....	23
---	----

KAPITTEL 1. FJORDVANGEN BARNEHAGE

1.1 Fjordvangen barnehage

Fjordvangen barnehage eies og drives av Fjordvangen barnehage SA. Den ble startet opp høsten 2002 og virksomheten har et ideelt (ikke-økonomisk) formål. Barnehagen har tre avdelinger, med plass til 62 barn i alderen 0-6 år og har i alle år særlig vektlagt estetiske opplevelser.

Barnehagens formål er å gi barna gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse med barnas hjem. Barnehagen skal bistå hjemmene i barnas dannelsesprosesser, og på den måten legge et godt grunnlag for barnas utvikling, livslange læring og aktive deltagelse i et demokratisk samfunn.

Fjordvangen barnehage bygger sin virksomhet på Lov om barnehager (17.06.2005 nr. 64) og lovens forskrifter, derunder blant annet rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Fjordvangen barnehage er en praksisbarnehage. Det betyr at enkelte av barnehagelærerne tar imot studenter fra barnehagelærerutdanningen ved Høgskolen i Oslo og Akershus (Hioa). Vi har også elever fra videregående som har arbeidspraksis en til to dager i uken i vår barnehage, og vi tar imot elever i forbindelse med OD, arbeidsuker og elever som har valgfaget «Innsats for andre».

I tillegg til at Fjordvangen barnehage er en ordinær barnehage på dagtid, blir lokalene enkelte kvelder og helger leid ut til sosiale sammenkomster. På den måten åpner vi for at barnehagen også kan være et samlingspunkt for lokalmiljøet.

1.2 Personalet i Fjordvangen barnehage

Fjordvangen barnehage består av 17 ansatte. Erfaringsmessig skjer det noen endringer/rokkinger av de ansatte i løpet av et barnehageår, men pr. august 2017 er personalsammensetningen følgende:

Daglig leder 100 %: Maria Ormseth Tlf. 66 96 32 04 eller 906 98 794

Stedfortreder for daglig leder: Constanse Elmenhorst

Støttepedagog 40 %: Bjørg B. Brosstad

Malehuset 20 %: Tone Ingebjørg Vik

Avd. Marihøna, 0-3 år: Tlf. 907 24 946

Pedagogisk leder 100 %: Kristin Hansen

Barnehagelærer 50 %: Terje Kristiansen

Barn- og ungdomsarbeider 100 %: Karen Tomatsidis

Barn- og ungdomsarbeider 100 %: Manori Bernstrøm

Barnehageassistent 50 %: Maria A. Knudsen

Maria A. Knudsen går sitt tredje år på deltidsutdanning som barnehagelærer. Hun kombinerer sitt arbeid i vår barnehage med studier.

Avd. Barkevilla, 3-6 år: Tlf. 907 28 534

Pedagogisk leder 100 %: Laila Schei

Barnehagelærer 60 %: Bjørg Brosstad

Barnevernspedagog 80 %: Lena Føllingstad

Barnehageassistent 100 %: Kate Heivåg

Barnehageassistent 80 %: Ann Kristin Anderson

Barnehageassistent 50 %: Sara de Zwart R. Valen

Sara de Zwart R. Valen går sitt fjerde år på deltidsutdanning som barnehagelærer. Hun kombinerer sitt arbeid i vår barnehage med studier.

Avd. Meitemarken, 3-6 år: Tlf. 907 56 970

Pedagogisk leder 100 %: Constanse Elmenhorst

Barnehagelærer 100 %: Henriette Tiltnes

Barn- og ungdomsarbeider 40 %: Tone Ingebjørg Vik

Barnehageassistent 100 %: Iva Fischer Nielsen

Barn- og ungdomsarbeider 90 %: Bianka Gui Gregersen

1.3 Eierstyret

Eierstyret består av 6 andelshavere. Medlemmene i styret blir valgt for 2 år av gangen. Valget blir gjennomført på årsmøtet i februar.

Leder:	Thomas Mosberg-Stangeby, far på avd. Meitemarken
Nestleder:	Camilla Schnekenburger, mor på avd. Marihøna
Medlem:	Ole Martin Holte, far på avd. Meitemarken
Medlem:	Heidi Dammyr, mor på avd. Meitemarken
Medlem:	Laila Beate Steigen, mor på avd. Marihøna og avd. Meitemarken
Varamedlem:	Kristin Hollingdale, mor på avd. Marihøna og avd. Meitemarken

1.4 Foreldreråd og samarbeidsutvalg

I følge barnehageloven skal hver barnehage ha et foreldreråd. Foreldrerådet består av alle foreldrene til barna i barnehagen, og er det formelle organet som skal gi foreldre medinnflytelse på barnehagens virksomhet. Ingen behøver å velges, da alle automatisk er med i rådet når de har barn i barnehagen. Foreldrerådet velger representanter til barnehagens samarbeidsutvalg.

Foreldrerepresentanter for 2017 – 2018 er:

Avdeling Marihøna:	Gabriella Seiler og Angelica Rehlund
Avdeling Barkebilla:	Erlend Hegna og Silje Rostvåg
Avdeling Meitemarken:	Kristin Hollingdale og Lise Rimell

Alle barnehager er i tillegg pålagt å ha et samarbeidsutvalg (SU). I Lov om barnehager § 4 står det blant annet: *"..... Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnede organ..."* Dette medfører blant annet at det er samarbeidsutvalget som godkjenner den pedagogiske årsplanen for barnehagen (se §2, Barnehagens innhold) og planlegger et foreldremøte om våren.

Samarbeidsutvalget i Fjordvangen barnehage består av:

Representant for foreldrene:	Angelica Rehlund, mor på Marihøna og Meitemarken
Representant for foreldrene:	Silje Rostvåg, mor på Barkebilla
Representant for eier:	Camilla Schnekenburger, mor på Marihøna
Representant for personalet:	Laila Schei, ped. leder på avd. Barkebilla
Representant for personalet:	Manori Bernstrøm, fagarbeider på avd. Marihøna
Sekretær:	Maria Ormseth, daglig leder

KAPITTEL 2. BARNEHAGENS PEDAGOGISKE POSISJONER

2.1 Fjordvangen barnehages visjon

Fjordvangen barnehage har utarbeidet en visjon for barnehagen:

«Fjordvangen barnehage. Trygge, lekende barn. Et godt sted å være»

Det handler blant annet om at vi har et ønske om at barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Gjennom vårt pedagogiske arbeid jobber vi med å legge til rette for og åpne opp for å skape et godt sted der barna kan oppleve trygghet, glede, og selvsagt lek og vennskap.

2.2 Fjordvangen barnehages pedagogiske plattform

I Fjordvangen barnehage er vi i en prosess hvor posthumansk vitenskapsteori er et viktig omdreiningspunkt for vårt pedagogiske arbeid. Dette handler blant annet om at vi opplever at barn, voksne og omgivelsene gjensidig påvirker hverandre og skaper øyeblikk der kunnskap oppstår. Vi opplever at nysgjerrige, tilstedeværende ansatte, som gir tid og rom for barns undring og nysgjerrighet, åpner opp for kunnskapstilblivelser, og barnas medvirkning blir et viktig omdreiningspunkt for å oppnå dette.

Den nye rammeplanen fremhever barnehagens ansvar for å legge til rette for at det enkelte barn skal få oppleve rom og faglig og materielle muligheter til progresjon som menneske. For oss handler progresjon om prosesser, hvor enkeltbarnet gis mulighet til å utforske og eksperimentere, og igjennom dette åpne opp for stadige pågående kunnskapstilblivelser. I Fjordvangen barnehage handler dette blant annet om at vi legger til rette for at barna hele tiden skal kunne videreutvikle seg fra det nivået de er på. Samtidig er vi åpne for at barna skal kunne søke tilbake til tidligere utviklingsnivå, da de der kan finne inspirasjon til ny/endret kunnskap. Dette handler f.eks. om at bøkene storbarnsavdelingene tilbyr er mer faglig utfordrende enn de på småbarnsavdelingen. Samtidig så sørger vi om høsten for å ha noen kjente «småbarnsbøker» på storbarnsavdelingene som kan gir rom for at enkeltbarn kan fordype seg i noe trygt og kjent, men at de også kanskje opplever noe nytt i det kjente, da de selv har videreutviklet seg.

Vi jobber for eksempel også bevist med at materiell (spill, leker, formingsmateriell osv.) som tilbys på de forskjellige avdelingene skal kunne åpne opp for at enkeltbarn kan utfordre sin nærmeste utviklingssone, og i vårt pågående planleggingsarbeide drøfter vi stadig hvordan vi legger til rette for at barn får utfordringer tilpasset sine interesser og utviklingsnivå.

2.3 Barns medvirkning i Fjordvangen barnehage

I Fjordvangen barnehage tar vi utgangspunkt i Barnehagelovens paragraf 3 om barns rett til medvirkning. Den sier blant annet at «*Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet*». I Fjordvangen barnehage vil disse synspunktene komme til uttrykk på forskjellige måter hos de enkelte barna og avdelingene.

På Marihøna krever det en spesiell, sensitiv oppmerksomhet fra de ansatte til å tolke barnas nonverbale kommunikasjon. På Meitemarken og Barkevilla vil barna i større grad gi uttrykk for sine meninger gjennom verbalt språk, og gjennom de alltid pågående samtaler med barna og observasjoner åpner vi for at barnas medvirkning skal få virke.

For å åpne opp for situasjoner der barna opplever medvirkning, kreves det lyttende, tilstedeværende ansatte som kan respondere på enkeltbarns verbalspråklige, men også non-verbale språklige uttrykk.

I Fjordvangen barnehage har vi mange planlagte aktiviteter som for eksempel malegrupper, lekegrupper og språkgrupper. Personalet prøver blant annet å være lydhøre for barnas signaler, og åpner opp for opplevelser hvor barna selv medvirker i/rundt prosesser som gir rom for "nye" /endrede/utvidede aktiviteter/møter.

2.4 Fjordvangen barnehages prosesser rundt sosial kompetanse

Danning er en prosess som skjer i samspill med omgivelsene og med andre mennesker. Danning oppstår blant annet gjennom omsorg og læring. Gjennom gode dannelsesprosesser opplever barnet å være en viktig del av et større fellesskap, og å bli en del av et demokratisk samfunn. Danning kan utvikle barnets evne til å tenke reflekterende, ta hensyn til hverandres forutsetninger og omgivelsene.

Sosial kompetanse er en del av danningen. Det handler om å mestre samhandling med andre mennesker, og å kunne omgås hverandre, synliggjøre de normer og verdier som er viktige for å beherske spillet i dagens samfunn. Vi prøver å legge til rette for hverdagsopplevelser hvor barna opplever å være inkluderende, og akseptere hverandre for den de er. Som et ledd i vårt arbeid med sosial kompetanse, er barnehagen i en stadig pågående prosess hvor vi jobber med hvordan vi (ansatte, foreldre, barn, miljø) åpner for et inkluderende miljø. Dette har blant annet resultert i en plan der vi ønsker å bevisstgjøre foreldre og ansatte på at måten vi handler/snakker på påvirker barnehagens inkluderende miljø (Se vedlegg 1).

2.5 Lek

I Fjordvangen barnehage er vi opptatte av at lek skal få være lek. Det skal ikke være et middel for måloppnåelse eller læring. «Leken har en særlig fremtredende plass i barns liv, og er av så vesentlig betydning at barn har rett til lek i følge FNs barnekonvensjon» (St.meld. 41. 2008-2009:61). Leken har en avgjørende betydning for barns trivsel. Leken er selve livet.

Leken kommer ikke alltid av seg selv, den trenger næring og oppmuntring (Olofsson 1991). Barn kan behøve noe/*noen* som lokker dem inn i lekens verden. Noen som både er følelsesmessig og lekent nærværende (Öhman og Aspeli 2001). I barnehagen vår er det barnehageassistentene, fagarbeiderne og pedagogene som sammen legger til rette for et godt lekemiljø. Et av tiltakene vi har i Fjordvangen barnehage, er at vi hvert barnehageår i en tre ukers periode åpner opp for stasjonslek. Det vil si hele barnehagen blir en fellesarena hvor barna kan bevege seg fritt mellom forskjellige lekestasjoner. Dette året vil stasjonene være knytte til årets tema; folkeeventyr.

2.6 Overganger

2.6.1 Når barnet begynner i barnehagen

I Fjordvangen barnehage prøver vi å legge til rette for at barn og foreldre skal oppleve at de får en trygg og god start i barnehagen. Allerede før sommeren får barn/foreldre som skal begynne til høsten tilbud om å kunne komme på besøk i barnehagen, og det arrangeres et eget foreldremøte for dem før sommeren. Når barnet begynner i barnehagen vil barn den første tiden ha en ansatt som følger dem tett og er i tett dialog med foreldrene. Etter ca. to uker tilbys foreldrene en oppstartsamtale, hvor foreldrene sammen med en av barnehagelærerne ved avdelingen kan ta opp stort og smått og hvor foreldrene kan gi barnehagen et innblikk i hvem barnet er sett i fra deres posisjon.

2.6.2 Overganger innad i barnehagen

Vi har de samme rutinene som når et barn begynner i barnehagen (se punkt 2.6.1), men i tillegg åpner vi for at barna tilbringer tid på med den nye avdelingen i løpet av våren. Det handler blant annet om at barn som skal begynne på en av storbarnsavdelingene kommer sammen med en voksen fra sin avdeling og er ute og leker på lekeplassen til storbarnsavdelingene. I tillegg inviteres også barna minst tre ganger i løpet av mai på besøk til den nye avdelingen.

2.6.3 Overgangen mellom barnehage og skole

Alle barnehager er gjennom forskriften "Rammeplan for barnehagen. Innhold og oppgaver" pålagt å nedfelle i sin årsplan barnehagens plan for overgang barnehage-skole (kap. 6).

Fjordvangen barnehage bruker Nesodden kommunes plan for overgang barnehage-skole som omdreiningspunkt for vårt førskolearbeid :

<https://www.nesodden.kommune.no/f/p1/ic07e7b74-6ede-444f-b6a6-3638ffde0545/a-mestrep-plan-for-overgangen-fra-barnehage-til-skole-og-skolefritidsordning-i-nesodden-kommune-2017-2021.pdf>

Den nye planen for overgang skole trekker blant annet frem barnehagen og skolens ansvar for å utvikle et godt samarbeid for overgangen mellom barnehage og skole. I Fjordvangen barnehages skolekrets er det Berger skole som er vår samarbeidspartner, og barnehagen og skolen har allerede utarbeidet en konkret plan for vårt samarbeid. Det handler blant annet om at alle barnehagene i skolekretsen skal møtes på skolen tre ganger i vinter, hvor vi vil få tilgang til gymsal og et klasserom. Fjordvangen barnehage har også i tillegg tatt ansvar for et annet felles leke-møte mellom alle barna fra alle barnehagene i skolekretsen. Det vil også gjennomføres to møter mellom barnehagelærere og allmennlærere, hvor de vil utveksle tanker om blant annet læring. Og i mai vil det som vanlig gjennomføres to førskoledager i regi av Berger skole.

Fjordvangen barnehage har gjennom Stjerneklubben et spesielt fokus på førskolebarna og jobber målrettet for at barnas overgang fra barnehagen til skolen skal bli best mulig. I tillegg til at barna i Stjerneklubben vil jobbe med de forskjellige fagområder, er vi opptatt av at barna skal få erfaring på mange ulike områder som for eksempel:

Sosialt og emosjonelt

- Å kunne presentere seg med navn og hvor en bor
- Å trene samspillslek
- Å ta i mot beskjeder i fellesskap
- Å lytte, å kunne holde og skifte fokus, konsentrasjon
- Å vente på tur, rekke opp hånden, øve opp utholdenhet
- Å kunne starte opp, gjennomføre og avslutte en oppgave
- Å kunne ta hensyn til andre barn
- Å kunne tape og vinne i lek

•Språklig

- Å trene på grunnleggende ord og begreper
- Å øve og få et godt muntlig språk
- Å kunne fortelle om opplevelser
- Å kunne høre på høytlesning og kunne gjenfortelle
- Å leke med ord (rim, regler, orddeling, rytme)
- Å trene på førmatematiske begreper
- Å kunne gjenkjenne navnet sitt

•Motorikk

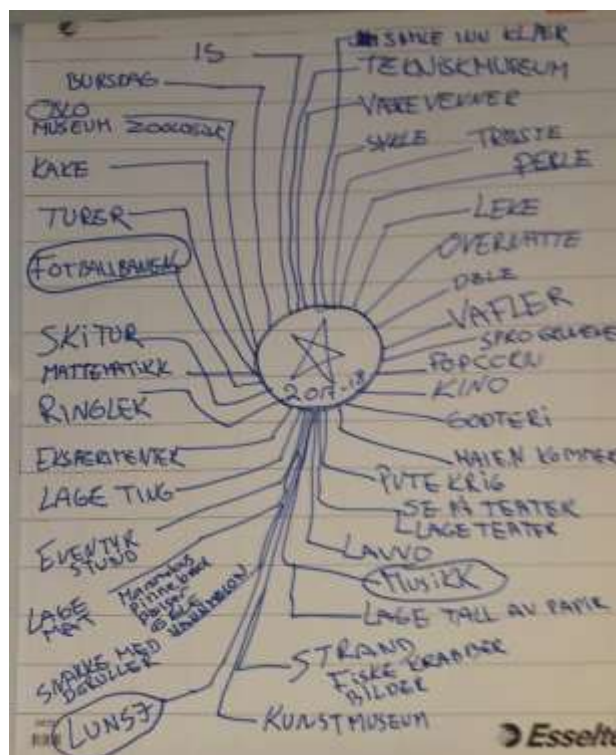
- Å øve på å holde blyanten rett
- Å øve på rett skrive- og leseretning
- Å kunne tegne og klippe
- Å kunne spille spill med terninger
- Å trene på å bevege seg i ulendt terreng/turgåing

•Dagligdagse gjøremål – Hverdagsaktiviteter

- Å kunne kle på seg selv/knytte skolisser
- Å kunne passe på sine egne ting
- Å kunne gå på do selv
- Å kunne rydde i fellesskap
- Å kunne orientere seg i naturen/retninger
- Å ha et visst tidsbegrep (i dag/i går, før/etterpå)

Stjerneklubben

Årets Stjerneklubb består av 22 barn og 5 ansatte, hvorav to av barna og én av de ansatte kommer fra Sletta barnehage. Vi har Stjerneklubb hver torsdag mellom kl. 09.30 og 13.30. På første Stjerneklubb vil de ansatte, sammen med barna, bli enige om en del av de aktivitetene de vil holde på med i løpet av dette året. Egen plan for Stjerneklubben blir sendt foreldrene i begynnelsen av hvert halvår, og foreldremøte for stjerneklubbforesatte gjennomføres 20. september.

Stjernebarnas egne ønsker, forventninger og innspill i planleggingsarbeidet for årets Stjerneklubb.

KAPITTEL 3. SATSINGSOMRÅDE

3.1 Digitale fenomener ¹

Vi vil også i år fortsetter med satsningsområdet "Digitale fenomener", men i år vil vi flette det sammen med temaet folkeeventyr. Den enkelte avdeling velger, på bakgrunn av barnegruppen, sin egen tilnæringsmåte til satsningsområdet og temaet.

Den nye rammeplanen presiserer at vi som jobber i barnehage *skal* legge til rette for at barn får utforske, leke, lære og selv skape noe gjennom digitale uttrykksformer. Dette er noe vi ønsker å videreutvikle i løpet av dette barnehageåret. Mange barnehager bruker ofte eventyr som omdreiningspunkt i sitt arbeid med barns språkutvikling. I Fjordvangen barnehage vil vi derfor dette barnehageåret jobbe med å videreutvikle vår kunnskap om digitale fenomener samtidig som vi ved å sammenflette dette med eventyr kanskje kan oppleve noen nye arenaer hvor det åpne seg nye/endrede måter å jobbe med språk og åpne opp for et mangfold av språklig uttrykk.

1. Fenomener handler i denne sammenhengen om at i møtet mellom digitale verktøy og barn/voksne oppstår det noe. De digitale verktøyene er ikke bare noe som påvirkes av barn/voksne, men de påvirker barn/voksne. Og i disse møtene blir ikke det digitale bare et verktøy, men også noe som er med og påvirker og blir påvirket, det vil si det tilblir et fenomen i stadig endring.

3.2 Hovedmål og delmål

Hovedmål for 2017 – 2018:

«Vi eksperimenterer videre i/rundt/gjennom våre evner til å forestille oss, til å tenke kreativt og kritisk»

Vi har valgt å formulere vårt hovedmål som en visjon, mens de tre delmålene er mer konkrete og målbare.

Delmål 1.

«Alle ansatte skal, i løpet av året, utforske minst tre nye apper sammen med barn»

Noen tanker:

Digitale fenomen skal brukes med omhu, og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal legge til rette for at barn utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer (Rammeplan)

Vi må huske på å gi hverandre tid og rom til å utforske. Prosessen er det viktigste

Læringsprosesser – uansett så lærer vi noe!

- Reflekter sammen med barna i prosessene. Hva skjer her? Hvorfor skjer det? Kan vi gjøre noe annet?

Delmål 2.

«Alle barn skal oppleve å høre sin egen stemme som en digital lyd»

Noen tanker:

*Hva er lyd?
Hva/hvem
produserer lyd?*

*Eksperimentere med
hvordan lyd
produseres*

Skape hørespill

*Å høre stemmen din fra en
annen posisjon vil
produsere noe i deg. Å
være nysgjerrig i denne
prosessen vil kunne skape
andre kreative prosesser.*

Delmål 3.

«Alle barna skal få tid og rom i løpet av barnehageåret til å utforske nettbrett sammen med en voksen».

*Hva produserer et
nettbrett?*

*Hvordan kan du sikre at utforskning
av internett bidrar til at barn utvikler
en begynnende etisk forståelse
knyttet til digitale medier?
(Rammeplanen)*

*Hva åpner et
nettbrett for?*

*I møtet mellom
nettbrett og mennesker
skjer det noe... hva
senser vi?*

*Vi skal være aktive
sammen med barna.*

3.3 Hvordan jobber vi med fagområdene i hverdagen?

Den enkelte avdelingen vil, med utgangspunkt i deres barnegruppe, jobbe med digitale fenomener og eventyr på forskjellige måter og flette det sammen med rammeplanens syv fagområder:

På denne måten blir fagområdene en sammenflettet del av avdelingens pedagogiske innhold. Den enkelte avdeling utarbeider ukeplaner og skriver «tilbakeblikk» som synliggjør avdelingens faglige innhold og prosessene vi har rundt fagområdene, satsningsområdet og de ulike temaene.

I Fjordvangen barnehage har vi også skapt noen arenaer hvor større eller mindre grupper med barn kan utforske fagområdene. Det er:

Fellessamling

Fellessamlingene har vi på torsdager. Da samles hele barnehagen på fellesrommet. Gjennom fortellinger, dramatiseringer, sanger og leker åpner vi opp for opplevelser i øyeblikket hvor vi har fokus på hvordan fellesskap om og om igjen produserer opplevelser og kunnskapstilblivelser.

Malehuset

Malehuset representerer en liten magisk verden hvor barna, sammen med Ingebjørg som har spesialkompetanse innen uttrykkspedagogikk, får boltre seg med farger og materialer og skape sine egne unike uttrykk. Hun sier; *"Barnas medvirkning i prosessen er meget viktig"*, så det blir egentlig uvesentlig hva det endelige resultatet blir. Det er først og fremst prosessen som åpner for kunnskapstilblivelser.

Stasjonslek

Stasjonslek representerer en arena hvor barna får god tid til å jobbe med lekekoder, og utvikle sosial kompetanse. I stasjonsleken opplever vi et fellesskap på tvers av avdelinger, vi oppdager nye sider hos hverandre og blir bedre kjent med de som til vanlig hører til en annen avdeling.

Vi er opptatte av å videreutvikle stasjonsleken med utgangspunkt i barnas tilbakemeldinger, og de voksnes opplevelser og ønsker. I fjor skapte barnelitteratur rammene for stasjonsleken, og vi åpnet opp for at det var barna som valgte litteraturen. I år vil stasjonsleken bli knyttet til temaet folkeeventyr og barna vil være med å velge eventyrene vi vil bruke.

«Legevakten» inspirert fra boken «Thomas går til doktoren» fra stasjonslek mars 2017

Turer i nærmiljøet

Alle avdelingene bruker minst en gang i uken nærmiljøet aktivt som omdreiningspunkt for fagområdene. Det handler om alt i fra å gå på turer i skogen hvor vi lager mat på bål og utforsker skogens småkryp, fauna og kroppslig opplevelse knyttet til å klatre, krype, balansere osv., til å f.eks. besøke biblioteket, Nesoddparken, kirken og stranden.

KAPITTEL 4. SOSIALE SAMMENKOMSTER

4.1 Arrangement med foreldre

Barnehagen representerer en arena hvor barna, men også foreldrene, knytter nye vennskap/bekjentskap som de tar med seg videre i livet. Å ha forskjellige sosiale sammenkomster, som gir rom for at man kan bli bedre kjent, anser vi som et viktig supplement til den daglige kontakten. I tillegg til at festene representerer sosiale arenaer, gir de også barnehagen en gylden mulighet til å vise frem noe av det som foregår i barnehagens hverdag.

I Fjordvangen barnehage har vi hatt tre faste fellesarrangementer. I fjor var det Luciafeiring, lysfest og sommerfest. I tillegg har avdelingene invitert til skogstur eller foreldresuppe/-kaffe. Det er gjennom brukerundersøkelsen har flere gitt uttrykk gitt uttrykk for at to felles arrangement holder, slik at årets fellessammenkomster er:

Luciafeiring	onsdag morgen 13. desember
Sommerfest	tirsdag ettermiddag 12. juni

Den enkelte avdeling vil også arrangere en sosial sammenkomst for sin avdeling i løpet av barnehageåret.

4.2 Fester med barna

I tillegg til de to fellesarrangementene med foreldrene, har vi noen fester som primært bare er for barna, men foreldre er hjertelig velkomne 😊.

- Nissefest tirsdag 19. desember
- Påskearrangement fredag 23. mars
- Barnas dag onsdag 16. mai

KAPITTEL 5. SAMARBEIDSARENAER

5.1 Møtearenaer i personalgruppen

For å kunne få til et pedagogisk arbeid som ivaretar alle lovens krav og barnehagens mål, er det viktig at de ansatte har arenaer hvor de kan drøfte det pedagogiske arbeidet i barnehagen. I Fjordvangen barnehage gjennomføres det avdelingsmøter og pedagogmøter på onsdager. I tillegg gjennomføres det minimum en gang i måneden ledermøte og personalmøte på kveldstid. Dette er møtearenaer hvor vi legger planer for barnehagens pedagogiske arbeid og jevnlig drøfter/vurderer/evaluerer vårt daglige arbeid og målene vi har satt for virksomheten.

Personalgruppen gis også jevnlig mulighet til å gå på forskjellige kurs i tillegg til faglige arrangementer i regi av Nesodden kommune.

Fjordvangen barnehage har fem planleggingsdager i året. Disse dagene er avsatt til planlegging og evaluering av arbeidet vi gjør, men noen ganger benytter vi også eksterne foredragsholdere for å styrke vår faglige kompetanse. På planleggingsdager holder barnehagen stengt.

Planleggingsdagene barnehageåret 2017-2018 er:

- * Mandag 28. august
- * Fredag 3. november
- * Tirsdag 2. januar
- * Mandag 12. mars
- * Tirsdag 22. mai

5.2 Samarbeid med foreldre og foreldremedvirkning

Fjordvangen barnehage gjennomfører to-tre foreldremøter pr. år, ett om høsten og to om våren. I tillegg gjennomfører barnehagens eierstyre et årsmøte i februar. Fjordvangen barnehage har også et samarbeidsutvalg (SU) som blant annet godkjenner barnehagens årsplan, og fordypet seg i brukerundersøkelsen. Barnehagen gjennomfører to foreldresamtaler pr. år. Er det noen som ønsker samtaler utover dette, er det bare å ta kontakt med pedagogisk leder.

Brukerundersøkelse

Fjordvangen barnehage har de seneste årene deltatt i en brukerundersøkelse som gjennomføres i alle kommunale og private barnehager i Norge. I tillegg gjennomfører også barnehagen interne skriftlig tilbakemelding med foreldrene.

Den landsbaserte brukerundersøkelsen koordineres av kommuneadministrasjonen. SU har et særlig ansvar for oppfølgingen av brukerundersøkelsen. Gjennom drøfting og refleksjon rundt svarene velger SU temaer de ønsker å fordype seg i. Det har blant annet medført at SU for tiden arbeider med tanker rundt barnehagens matservering, men også hvordan vi (barnehagen) som en samfunnsaktør kan bidra med bærekraftig utvikling gjennom for eksempel å arrangere byttemarked av klær/barneutstyr.

Erfaringsmessig skårer vi høyt, men det er alltid ting vi kan bli bedre på. Vi oppfordrer alle foreldre til å benytte seg av muligheten til å gi barnehagen konstruktive tilbakemeldinger.

5.3 Samarbeid med eksterne samarbeidspartnere

For å sikre kompetansen i barnehagen vår, og for å gi alle barna det de trenger, vil det for oss i visse situasjoner være viktig å samarbeide med andre instanser. Det kan blant annet være i forbindelse med barn og familier som opplever faser/kriser i livet som de trenger hjelp og støtte til utover det vi i barnehagen kan gi. I slike situasjoner er det viktig at vi kan formidle hvor man kan få den hjelpen man trenger og har krav på.

Vi som personalgruppe kan også møte utfordringer i arbeidet som vi ikke mestrer eller har nok kunnskap om. Veiledning fra andre instanser kan hjelpe oss å gjøre en bedre jobb med barna, og å øke kunnskapen i personalgruppa. Følgende instanser er aktuelle for barnehagen å samarbeide med:

Barneverntjenesten

PPT – Pedagogisk og psykologisk tjeneste

PHBU - Psykisk helsetjeneste for barn og unge

BUP – Barne- og ungdomspsykiatrien, Follo

Helsestasjoner

Fysioterapeut

Skolen

Fjordvangen barnehage har opparbeidet et meget godt samarbeid med hjelpeinstansene i Nesodden kommune. Vi har jevnlig kontakt, og opplever at våre utfordringer blir møtt med god faglig hjelp og støtte.

KAPITTEL 6. DOKUMENTASJON OG VURDERINGSARBEID

Målet med barnehagens dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet er å synliggjøre og gi foreldrene, lokalmiljøet, og kommunen som barnehagemyndighet, informasjon om hvordan barnehagen legger til rette for at barnehageloven og rammeplanen krav oppfylles, og der igjennom også hvordan barnehagen legger til rette for at barna skal kunne oppleve en barndom fylt av omsorg, lek og læring.

I Fjordvangen barnehage bestreber vi oss på, gjennom blant annet ukeplaner og tilbakeblikk, å synliggjøre noe av de pedagogiske prosessene som pågår i barnehagen. Vi opplever at informasjonen i ukeplanene bidrar til et godt samarbeid mellom barnehage og hjem, og at tilbakeblikkene blant annet blir brukt som omdreiningspunkt for samtaler mellom barn og foreldre.

I barnehagens årsplan beskriver vi hovedlinjene i våre pedagogiske tanker og prosesser. Disse hovedlinjene blir med inn i den enkelt avdelingens halvårsplaner, hvor de knyttes til rammeplanens fagområder og omsettes til konkrete temaer og arbeidsmåter. Disse konkrete planene kommer blant annet til uttrykk i ukeplanene og kan på den måten åpne opp for at det skal kunne være mulig å se en sammenheng mellom barnehagens årsplan og den enkelte avdelingens valg av fokus i sitt pedagogiske arbeid.

Barnehagens pedagogiske arbeid er alltid i en pågående vurderingsprosess. Alt i fra refleksjon i daglige møter mellom barn/foreldre og ansatte til konkrete drøftinger på avdelingsmøter, pedagogmøter og personalmøter. En arena som virkelig åpner opp for et kritisk blikk på barnehagens praksis, skjer i møter med studentene og deres spørsmål til alle ansatte, men også i veiledningsmøtene med barnehagelæreren. I tillegg opplever vi at det å ha ansatte som jobber deltid og er i kunnskapsprosesser knyttet til utdanning som barnehagelærer åpner opp for en alltid pågående drøfting mellom teori og praksis.

I tillegg til personalets alltid pågående vurderinger av barnehagens pedagogiske arbeid, blir også arbeidet vurdert av foreldrene gjennom brukerundersøkelser og tilbakemeldingsskjemaer, og SU drøfter/vurderer også barnehagens arbeid i sine møter.

Personalets kunnskapstilblivelser oppstår i møtet mellom menneskelige og ikke-menneskelige materialiteter, og det blir derfor viktig for eierstyret å drøfte/vurdere hvordan de ansatte kan videreutvikle sin kompetanse. Dette kan gjøres gjennom kurs, studier og lignende.

KAPITTEL 7. ÅRSHJUL

Årshjul for 2017 - 2018

	Innhold – Tema	Mål	Sosiale arrangementer og møter som påvirker foreldre og barn	Møter for de ansatte
August	Bli kjent	Bli kjent, opprette trygge rammer som åpner opp for lek og vennskap. Planleggingsdager er en viktig arena for de ansatte til faglig fordypning og videreutvikling av barnehagen som en lærende organisasjon.	Mandag 28.august Planleggingsdag , barnehagen holder stengt SU-møte	Tirsdag 15. aug. Personalmøte , kl. 17:15-20:15 Tema «Hvorfor jobber jeg i barnehage?»
September	Dialog	Utvikle barnas lekekompetanse og videreutvikle vennskap på tvers av avdelingene i barnehagen. Foreldremøter kan åpne opp for en god dialog om arbeidet med og rundt barna i barnehagen. Det er også en arena hvor foreldrene kan bli litt bedre kjent. Oppstartsamtaler gir foreldrene mulighet til å gi de ansatte i barnehagen informasjon om barnet sett i fra et annet perspektiv. Foreldrearrangementet åpner opp for et uformelt møte og bli bedre kjent med hverandre.	Tirsdag 5. september Foreldremøte på BB Onsdag 6. september Foreldremøte på MM Torsdag 7. september Foreldremøte på MH Onsdag 20. september Foreldremøte for stjerneklubben Tilbud om oppstartsamtaler for foreldre: Ansvar; Ped.leder og barnehagelærer Foreldrearrangement Barkevilla & Meitemarken	Mandag 25. sept. Personalmøte , kl. 17:15-20:15. Tema «HMS, ev. Digitale fenomener og delingskultur»
Oktober	Dialog	Foreldrearrangementet åpner opp for et uformelt møte og bli bedre kjent med hverandre. Foreldresamtaler er en arena som åpner opp for at foreldre og ansatte i fred og ro kan drøfte sider av barnets liv i og utenfor barnehagen.	Foreldrearrangement Mariehøna Oppstart av ordinære foreldresamtaler Ansvar; Ped.leder og barnehagelærer	Onsdag 11. okt. Personalmøte , kl. 17:15 – 20:15 Tema: Tilstedeværelse Oppstart av medarbeidersamtaler med ped.ledere og støttepedagog Ansvar; Daglig leder

November	Dialog		Fredag 3. nov. Planleggingsdag , barnehagen holder stengt. De ansatte har sosialt samvær etter at planleggingsdagen er gjennomført.	Torsdag 16. nov. Personalmøte , kl. 17:15- 20:15 Tema: HMS
Desember	Jul	<p>Opplive fellesskap, åpne opp for gode opplevelser, og få kjennskap til kristne og humanistiske tanker og verdier knyttet til advent og jul.</p> <p>Luciafeiringen handler om å åpne opp for en felles opplevelse i førjulstiden, og gi rom for ro og ettertanke.</p> <p>Adventsamlingene handler om å gi rom for fellesopplevelser knyttet til jul.</p> <p>Julevandring er en enkel dramatisering av juleevangeliet.</p> <p>Å møtes til sosialt samvær på tvers av generasjoner.</p>	<p>Onsdag 13. des. Lucia feiring kl. 7:45 Ansvar; Meitemarken</p> <p>Torsdag 30. nov Første adventssamling Ansvar; Barkebillla</p> <p>Torsdag 7. des. Andre adventssamling Ansvar; Maria</p> <p>Torsdag 14. des. Tredje adventssamling Ansvar; Meitemarken</p> <p>Torsdag 21. des. Fjerde adventssamling Ansvar: Marihøna</p> <p>Tirsdag 19. des. Nissefest for barn og ansatte Ansvar; Barkebillla</p> <p>Fredag 8. des. Julevandring.</p>	
Januar	Dialog		<p>Tirsdag 2. jan Planleggingsdag, barnehagen holder stengt.</p> <p>Foreldremøte i slutten av januar</p> <p>Møte i sommerfest komitéen</p>	<p>Mandag 8. jan Personalmøte, kl. 17:15-20:15 Tema: Stasjonslek</p> <p>Fagdager for pedagogene, i regi av kommunen</p> <p>Oppstart av medarbeidersamtaler med assistenter og pedagoger Ansvar; Ped.leder</p>
Februar	Samer Dialog	Få kjennskap til samefolkets kultur og historie	<p>Vi begynner vårt arbeid med Samefolkets dag torsdag 1. februar. Fellessamling. Ansvar; Sara</p> <p>Tirsdag 6. feb. Vi feirer Samefolkets dag Ansvar; Barkebillla</p>	Torsdag 8. feb Personalmøte , kl. 17:15 – 20:15 Tema: Stasjonslek og eventyr

			Årsmøte v/ Eierstyre	
Mars	Stasjonslek Påske	Stasjonslek handler blant annet om å gi inspirasjon og ekstra rom for lek og et ønske om å bygge/styrke relasjoner på tvers av avdelingene. Påske handler om å åpne for kristne tanker knytte til påske, men også fokus på vår og nytt liv.	Uke 9-11 Stasjonslek Mandag 12.mars Planleggingsdag , barnehagen holder stengt Uke 12 Påskearrangement Ansvar; Marihøna	15.3. DAB konferanse i Oslo
April	Miljøvernsarbeid		Tirsdag 24.april Rusken Ansvar; Oppstart av foreldresamtaler. Ansvar; Ped.leder og barnehagelærer	Tirsdag 10. april Personalmøte , kl. 17:15-20:15. Tema: Neste barnehageår
Mai	17. mai		onsdag 16. mai. Barnas dag Ansvar; Barkebilla Tirsdag 22. mai Planleggingsdag , barnehagen holder stengt.	Onsdag 30. mai Intern fagdag for pedagogteamet kl. 9:15 – 14:45
Juni	Besøksdager for nye barn. Sommerfest		Informasjonsmøte for nye foreldre. Tirsdag 12. juni Sommerfest Avsvar; Festkomité	
Juli	Sommer og avskjed	Avdelingene slår seg sammen.	Uke 29 og 30 holder barnehagen stengt.	

KAPITTEL 8. LINKER TIL AKTUELLE DOKUMENTER

8.1 Lov om barnehager

http://www.lovdato.no/cgi-wift/wiftldles?doc=/app/gratis/www/docroot/all/nl-20050617-064.html&emne=BARNEHAGELOV*&

8.2 Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

<https://lovdato.no/dokument/SF/forskrift/2017-04-24-487?q=forskrift%20om%20rammeplan%20for%20barnehage>

8.3 Nesodden kommunes plan for overgangen fra barnehage til skole og fritidsordningen

<https://www.nesodden.kommune.no/f/p1/ic07e7b74-6ede-444f-b6a6-3638ffde0545/a-mestre-plan-for-overgangen-fra-barnehage-til-skole-og-skolefritidsordning-i-nesodden-kommune-2017-2021.pdf>

INKLUDERINGSPLAN FOR FJORDVANGEN BARNEHAGE

HVORDAN KAN BARNEHAGEN OG FORELDRENE
BIDRA SLIK AT ALLE BARN BLIR INKLUDERT OG INKLUDERER ANDRE?

FELLES MÅL- FELLES ANSVAR

Ros meg når jeg gjør noe bra,
korrigjer meg når jeg trenger det.
Aldri overse hvis du ser at vi
gjør noe imot hverandre som er krenkende.
Hvis du bare går forbi viser

Veiled meg slik at jeg blir en god og
inkluderende venn. Noen valg må du hjelpe meg å ta.
Hvis du hjelper meg å bytte på hvem jeg har med hjem
hjelper du meg også med å fylle opp verktøykassa mi med
sosialkompetanse og jeg lærer meg å inkludere.

Hvis jeg får være i
et miljø der de voksne er hyggelige
mot hverandre og mot oss barna føler jeg
meg trygg og får lyst til å være på samme måte selv.
Husk at de små tingene kan være de som teller
mest for meg. At dere voksne sier hei og
hadet til hverandre og til meg og
mine barnehagevenner gjør meg glad

Jeg vil bli sett,
jeg vil bli hørt.
Når jeg forteller deg
om ting som er vanskelig,
lytt og spør.
Hjelp meg og utforske
hele historien.

Det er dere som er mine
rollemodeller. Slik dere er mot andre og snakker om andre
vil jeg også bli i mot mine barnehagevenner.
Og husk, snakker dere over hodet på meg
eller når dere tror jeg er opptatt med noe annet,
er jeg ekspert på å få med meg hva
dere sier allikevel.

Gi meg rom til å prøve, feile
og erfare. Men ser du eller hører fra andre
at jeg har en ekskluderende atferd som gjør at
barn føler seg mobbet av meg hjelp meg!
Det kan være vanskelig for deg å se at jeg snur ryggen til
og utestenger andre for jeg gjør det jo når jeg tror
du ikke ser meg. Men våg å tro det.

Barns trivsel: Fellesmål- fellesansvar

Hvordan kan vi legge til rette for at alle barn føler seg inkludert? Hva kan vi gjøre for å forhindre mobbing blant barn i barnehagealder? Hvordan kan barnehagen og foreldrene hjelpe barna bli inkludert og være inkluderende selv?

Når vi voksne arbeider med å styrke den sosiale kompetansen hos barna forebygger vi også mobbeatferd.

Olweus (1992) definerer mobbing slik: «En person er mobbet eller plaget når han eller hun, gjentatte ganger og over en viss tid, blir utsatt for negative handlinger fra en eller flere andre personer»

Barn med høy sosial kompetanse kjennetegnes ved at de klarer å sette seg inn i andres situasjon.

Det gjør at de forstår andres følelsesliv bedre, de klarer å få og beholde venner, og de kan lettere sette seg inn i hvordan andre barn opplever å være sammen med dem. Barna klarer å løse konflikter, ser konsekvensene av sine egne handlinger og tar ansvar for eget bidrag og konflikter.

Sosialt kompetente barn har rett og slett en bedre «verktøykasse» de kan bruke i møtet med andre.

Det gjør at de blant annet kan leve seg inn i hvordan det oppleves å bli holdt utenfor, ikke ha venner og det å være litt annerledes. Det gjør at de i mindre grad mobber andre barn.

Denne verktøykassen må vi voksne rundt barna hjelpe dem med å fylle opp allerede fra de er helt små. Gjennom å være reflekterte voksne som veileder barna, går foran som gode rollemodeller, skaper et miljø der barna får gode opplevelser, selvtillit og god selvfølelse, setter grenser og viser nulltoleranse for ekskluderende atferd, vil vi klare dette.

Hvis du ser et barn blir ekskludert er det naturlig å tenke at vi må hjelpe det barnet. Husk at det barnet som ekskluderer også trenger din hjelp for ikke å bli en mobber. Hvordan kan vi hjelpe begge to?

Fjordvangen barnehage har lagd denne håndboken som et redskap barnehageansatte og foreldrene kan bruke for å gi alle barn et inkluderende miljø.

I håndboken har vi fokus på voksnes holdninger, væremåte og hvilke felles grenser og spilleregler vi må ha for å nå et felles mål. Håndboken vil bli integrert i foreldre- hjem samarbeidet helt fra barnet starter i barnehagen og til det slutter.

For å få et inkluderende miljø i Fjordvangen barnehage vil vi:

Ha fokus på inkluderingsplanen både i det pedagogiske arbeidet i barnehagen og på foreldremøter sammen med foreldrene.

Den er et verktøy som kan bevisstgjøre vårt ansvar som rollemodeller, skape refleksjoner og gode diskusjoner. Da kan vi sammen hjelpe barna å fylle opp verktøykassa med sosial kompetanse og skape et inkluderende miljø blant alle i Fjordvangen barnehage.

Spørsmål til refleksjoner:

Hvordan ville du ha likt at ditt barn er det eneste som aldri blir bedt i bursdag?

Hvordan ville du likt at ditt barn overses/omtales negativt av andre foreldre?

Hvordan ville du likt at ditt barn diskuteres rundt andres middagsbord?

Hvordan ville du likt at ditt barn blir kommentert negativt i garderoben mens det hører på?

Hvordan ville du likt at ditt barn blir "syndebukk" selv om det ikke er tilstede?

Hvordan ville du likt at ditt barn aldri blir bedt med andre hjem?

Hvordan hadde du reagert hvis noen sa at barnet ditt utestenger andre?

Hvordan kan vi hjelpe barna å fylle opp verktøykassa med sosial kompetanse?

Spørsmål som kan brukes til å åpne opp for gode inkluderingsprosesser:

- Hva kan være årsaken til at noen barn ikke inkluderer andre?
- Hvordan kan man fange opp hvis noen ikke blir inkludert?
(faresignaler, åpen/ skjult avvisning, non verbal avvisning)
- Hvordan kan foreldrene bidra til at alle blir inkludert?
- Hvordan jobber vi med inkludering i barnehagen?
- Hvordan kan foreldrene og barnehagen jobbe sammen for at alle skal bli inkludert?
- Hvilke regler bør man jobbe mot for å at alle blir inkludert?
 - på avdelingen
 - for hele barnehagen
- Hva kan hver enkelt av oss gjøre? (holdninger, rollemodeller.....)
- Hva er å inkludere?

